

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 13P/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121200393
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Pravda
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121200393.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudcom Mgr. Petrom Pravdom v právnej veci navrhovateľa: S. I., E.. XX.XX.XXXX, J. I. Z. XXX/X, D. E. X., t.č. ÚVTOS Dubnica nad Váhom, proti odporcovi: S. D., E.. XX.XX.XXXX, J. I. I. XXXX/XX, G. E. Z., o zníženie výživného pre plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

- I. Návrh na zníženie výživného sa zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 21.01.2021 sa navrhovateľ - otec domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd zníži jeho vyživovaciu povinnosť voči odporkyni. Svoj návrh na zníženie výživného odôvodnil tým, že sa toho času nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody.

2. Odporkyňa s návrhom na zníženie výživného nesúhlasila.

3. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní dňa 15.11.2021 bez prítomnosti navrhovateľa, ktorý netrval na zabezpečení svojej prítomnosti na pojednávaní.

4. Súd vykonal dokazovanie podaniami navrhovateľa, výsluchom odporkyne, Trestným rozkazom Okresného súdu Trnava č.k. 15T/37/2020 zo dňa 08.09.2020, rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/530/2006 zo dňa 28.12.2006, rodným listom odporkyne, potvrdením o návšteve školy zo dňa 03.09.2021 a zistil tento stav veci:

5. Navrhovateľ je otcom odporkyne, ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/530/2006 zo dňa 28.12.2006 zaviazaný na plnenie výživného voči odporkyni sumou vo výške 66,39 eur mesačne. Od 12.01.2021 si odpykáva trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom. Trest odňatia slobody mu bol uložený Trestným rozkazom Okresného súdu Trnava č.k. 15T/37/2020 zo dňa 08.09.2020 pre prečin zanedbania povinnej výživy voči odporkyni. V ústave na výkon trestu je zaradený do pracovnej činnosti, kde v mesiaci august 2021 vymeriavací základ jeho príjmu predstavoval 221,72 eur a v mesiaci september 2021 232,14 eur.

6. Odporkyňa býva v domácnosti so svojou matkou, na bývanie je neprispieva. Je dennou študentkou tretieho ročníka prvého stupňa Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave, fakulta masmediálnej komunikácie UMC. Privyrába si brigádne v predajni L.. Matka jej prispieva na výživu vreckovým vo výške 80 eur mesačne, taktiež zakupuje potraviny do domácnosti. S uspokojovaním svojich potrieb má odporkyňa spojené len bežné výdavky, v súvislosti so zhoršeným zdravotným stavom má spojené výdavky vo výške 2 eur mesačne na zakúpenie liekov proti alergii.

7. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

8. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

9. Podľa § 62 ods. 4 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

10. Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

13. Základné pravidlá pre určenie výšky výživného, obsiahnuté v citovanom ust. § 75 ods.1 ZR, sa vzťahujú na všetky druhy vyživovacích povinností. Ide o všeobecnú právnu úpravu, ktorá platí pokiaľ nie je ustanovené pri konkrétnych vyživovacích povinnostiach inak. Konkrétna výška výživného je ovplyvnená faktormi jednak na strane oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane povinného sa prihliada okrem iného aj na zárobkové možnosti podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania, ak sa preukáže, že to bol povinný, kto sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. Rovnakým spôsobom súd zohľadní skutočnosť, ak sa povinný vzdá bez vážneho dôvodu majetkového prospechu alebo ak povinný berie resp. preberal na seba neprimerané majetkové riziká. Pri posudzovaní potenciality príjmov povinného musí súd postupovať veľmi prísne a zohľadniť všetky relevantné okolnosti, ktoré sa v konaní preukážu. Snaha povinného znížiť vyživovaciu povinnosť na najmenšiu možnú mieru je zo zákona eliminovaná tým, že sa pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti (akejkolvek) neprihliada len na jeho skutočné príjmy, ktoré v čase vyhlásenia rozhodnutia dosahuje, ale vychádza sa z jeho potencialných príjmov. Teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamestnanie, zdravotný stav, schopnosti, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce a pod.).

14. Pri rozhodovaní o zmene výživného súd porovnal okolnosti dôležité pre určenie výživného, a to v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj nového rozhodnutia a zisťoval, či sa podstatne zmenili a či ide o zmenu, ktorá je spôsobilá privodiť potrebu novej úpravy vyživovacej povinnosti. Vykonaným dokazovaným súd zistil, že u navrhovateľa došlo k zmene pomerov, ku ktorej došlo v dôsledku jeho odsúdenia na nepodmienečný trest odňatia slobody. Uvedená skutočnosť nemá vplyv na posudzovanie vyživovacej povinnosti a už vôbec nie na zníženie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporkyni. Uvedenú situáciu si zaviniel sám navrhovateľ a táto nemôže byť na ťarchu odporkyne (obzvlášť, keď bol odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy voči odporkyni). Vyživovacia povinnosť je prvoradá povinnosť každého rodiča a túto si rodič musí plniť aj na úkor svojich osobných potrieb. V prípade, že by aj matka odporkyne mala k plneniu vyživovacej povinnosti taký odsúdeniahodný prístup ako navrhovateľ, vzniká otázka, kto by jej potreby zabezpečoval. Matka si riadne plní svoje povinnosti k odporkyni a pre správanie sa otca nemôže sama znášať vyživovaciu povinnosť. Povinný rodič sa má správať tak, aby svoje dieťa vedel riadne užiť. Súdna prax zastáva názor, že pokiaľ sa rodič zbavil svojím úmyselným konaním, kvôli ktorému bol obmedzený na osobnej slobode, objektívnej možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu dieťaťu, nemožno túto skutočnosť vykladať na ťarchu výživou odkázaného dieťaťa.

15. Vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči odporkyni bola naposledy upravená v čase, keď odporkyňa mala 6 rokov. V súčasnosti má odporkyňa 21 rokov, z čoho je možné vyvodiť, že výdavky na uspokojenie

jej životných potrieb vzrástli a nie sa znížili, teda na jej strane s určitosťou nedošlo k zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Odporkyňa má príjem z brigádnickej práce, súd však zastáva názor, že nejde o príjem z výkonu jej povolania. Odporkyňa naďalej pokračuje v príprave na výkon povolania štúdiom na vysokej škole a preto nie je jej povinnosťou zabezpečovať si uspokojovanie svojich potrieb vlastnou prácou vo voľnom čase počas je štúdia, kedy by sa mohla venovať iným voľno časovým aktivitám adekvátnym jej veku a statusu študenta a nemožno to od nej ani spravodlivo požadovať v zmysle zákona. Možno hodnotiť len pozitívne, že odporkyňa sa snaží touto brigádnickou prácou z časti pokryť svoje výdavky.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody súd posúdil návrh navrhovateľa na zníženie výživného za nedôvodný a zamietol ho.

17. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle ust. § 52 CMP, keď vo výroku II. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.